

Avqustun 8-də Vaşinqton-da ABŞ Prezidenti Donald Trampın təşəbbüsü ilə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Ermənistanın Baş naziri Nikol Paşinyan arasında baş tutan yüksək səviyyəli görüş və imzalanan sənədlər bəzi xarici dövlətləri ciddi narahat edib. Nədən ki, onlar daim bölgədə müharibələrin, münaqişələrin olmasını arzu edib və bunun üçün müxtəlif təxribatçı qüvvələrə siyasi, maliyyə yardımları göstərirlər. Əlaltılarının verilən tapşırıqları yerinə yetirə bilmədiyini gördükdə özləri hay-küy qaldırıb, iç üzlərini nümayiş etdirirlər. Vaşinqton görüşünün keçirildiyi ərəfədə Rusiyanın Ukraynanın Odessa şəhərində yerləşən SOCAR-a məxsus neft terminalını dronlarla vurmaları rəsmi Moskvanın Vaşinqton-da Azərbaycanla Ermənistan arasında sülh razılaşmasından ciddi narahat olduğunu göstərir. İyərncə vasitəyə alması çox ağır xəstəliyə yoluxduğunu bir daha nümayiş etdirdi. Neft terminalını hədəf seçməklə sülhə qarşı olduğunu da göstərdi. Qonşuluğumuzda yerləşən fars -molla rejimi də Rusiyadan heç nə ilə geri qalmayan mövqe sərgilədi. Əgər Rusiya neft terminalımızı hədəf seçdisə fars-molla rejimi Zəngəzur dəhlizinin açılmasına imkan verməyəcəklərini bəyan etdi. Baş molların sözcüsü rolunda çıxış edən keçmiş xarici işlər naziri Əli Əkbər Vilayəti bəyan etdi ki, onlar Zəngəzur dəhlizinin reallaşmaması üçün ya Rusiya ilə, ya da Rusiyasız mübarizə aparacaqlar.

Onun sayıqlamasına görə, guya Zəngəzur dəhlizi ticarət marşrutu deyil, İrana (fars-molla rejimi nəzərdə tutulur-İ.Ə.) və digər qonşu ölkələrə qarşı hazırlanan "siyasi qəsd planıdır". Əli Əkbər Vilayəti bir qədər də dərinə burnunu soxaraq sərsəm fikirlər səsləndirib. Bildirib ki, Zəngəzur dəhlizi Ermənistanın parçalanmasına gətirib çıxaraçaq. Birincisi, bu məxluq anlamalıdır ki, "Trump marşrutu" (Zəngəzur dəhlizi) necə və hansı formada açılacağını yalnız Azərbaycan, daha sonra isə Ermənistan müəyyən edə bilər. İkincisi, dəhlizin açılması ilə Ermənistanın parçalanacağını iddia etmək, xəstə təfəkkürün məhsulu ola bilər. Çünki əgər Azərbaycan tarixi torpaqlarına sahib olmaq istəsəydi, bunu 44 günlük Vətən Müharibəsi dövründə həyata keçirib, istədiyinə nail olardı. Bu zaman heç bir qüvvə Azərbaycana mane ola bilməzdi. Lakin Azərbaycan beynəlxalq hüquqa hörmət edərək Ermənistanın BMT tərəfindən tanınan ərazilərindəki Qərbi Azərbaycanı azad etmədi. Buna görə dünyanın əksər tanınmış siyasətçiləri, politoloqları, eləcə də erməni lobbisi təşkilat rəhbərləri Azərbaycana minnətdarlıq edən fikirlər səsləndirirlər. Bununla yanaşı, Vaşinqtonda baş tutan yüksək səviyyəli görüşdə və imzalanan Birgə Bəyannamədə "Trump marşrutu"nun (Zəngəzur dəhlizi) Ermənistanın suverenliyinə xələl gətirməyəcəyi qeyd olunub. Bundan sonra fars-molla rejiminin şivən qoparması yalnız və yalnız onların ağır və üzücü xəstəliyə mübtəla olduqlarının göstəricisi sayıla bilər.

İsrail fars-molla rejiminin axırına çıxacaq

Vaşinqton görüşü regionun siyasi mənzərəsini dəyişir

Müsbət haldır ki, prezident Pezeşkian baş mollandan və onun ətrafında olan məxluqlardan fərqli olaraq daha pragmativ, daha ağıllı və sağlam siyasət yürüdür. Təbii ki, bu cür sağlam mövqeyinə görə də, Vilayəti kimi danışanda inilti səsi çıxaranlara tərəfindən ittihamlara, hətta təhqirlərə məruz qalır. Buna baxmayaraq Məsud Pezeşkian siyasi mövqeyini dəyişməyir. Pezeşkian jurnalistlərə açıqlamasında bildirib ki, o Zəngəzur dəhlizinin əleyhinə deyil. Onun sözlərinə görə, "Trump marşrutu"nun (Zəngəzur dəhlizi) açılması prosesində onların maraqları nəzərə alınır: "Zəngəzur dəhlizi məsələsində bizim istəklərimiz yerinə yetirilib. Bu dəhliz mövcud sərhədləri qoruyur. Yol sadəcə nəqliyyat əlaqəsini təmin edir. İranın Avropaya və Şimala tranzitinə mane olmur. Yeganə narahatlıq tikintidə yalnız Amerika Birləşmiş Ştatları və Ermənistan məxsus şirkətlərin iştirak etməsidir".

Fars-molla rejiminin ərazisindəki mətbuatda dərc olunan məqalələrə və tv-lərdə yayımlanan verilişlərə diqqət edilsə məlum olur ki, M.Pezeşkianın məntiqli və əsaslı mövqeyi baş molların kabinetində ciddi narahatlıq yaradıb. Bu səbəbdən də M.Pezeşkianı Azərbaycana qarşı isti, doğma münasibət sərgiləməkdə günahlandırılır. Qısaca deyilsə, xəyanətdə ittiham edirlər. Məlumatlara görə, fars-molla rejiminin xarici işlər naziri Abbas Araççı Ermənistanın xarici işlər naziri Ararat Mirzoyanla Vaşinqtonda əldə olunan razılaşma ətrafında telefon danışığı aparıb, ölkəsinin narahatlığını bildirdikdən sonra, hədələrə keçib. Bildirib ki, onlar ABŞ-in dəstəyi ilə dəhlizin açılmasına imkan verməyəcəklər. A.Mirzoyan isə hədələrə cavab vermək iqtidarında olmayıb, sadəcə qeyd edib ki, avqustun 12-dən 20-ə qədər ABŞ-Ermənistan birgə hərbi təlimlərində iştirak edən ABŞ əsgərləri Tehrana tutarlı cavab vermək gücünə

nə malikdirlər. Bundan sonra A.Araççı susub və telefon danışığını qapayıb.

Söz yox ki, fars-molla rejimi və ya Rusiya Zəngəzur dəhlizinə mane olmağa çalışsalar sərt şəkildə cəzalanacaqlar. Artıq Vaşinqtondan bununla bağlı müəyyən siyasi nöqtələrə siqnallar da göndərilir. ABŞ Dövlət Departamentinin sözcüsü Temmi Bryus fars-molla rejiminin və ya Rusiyanın "Trump marşrutu"na (Zəngəzur dəhlizi) mane olmağa çalışsalar, ABŞ-in hansı addımları atacağı ilə bağlı sualı cavablandırır: "Mən müəyyən hərəkətlərlə bağlı nə edə biləcəyimiz və ya edə bilməyəcəyimiz barədə spekulasiya etmək fikrində deyiləm. Bütün dünya bilir ki, Prezident Trampı ciddi qəbul etmək lazımdır. Bu razılaşma onun üçün vacibdir".

Temmi Bryus həmçinin əlavə edib ki, Avropa İttifaqı, Fransa, Rusiya və Baydenin dövründə olan ABŞ Ermənistan və Azərbaycan arasında sülhə cəhd ediblər, lakin buna yalnız Tramp nail olub. Dövlət Departamentinin rəsmi nümayəndəsi bəyan edib ki, Azərbaycan və Ermənistan ABŞ ilə iqtisadi sazişlər imzalayıb ki, bu da ABŞ biznesi üçün yeni imkanlar açıb.

Bu arada verilən məlumatlara görə, İsrail fars-molla rejimini cəzalandırmaq üçün geniş əməliyyatlara hazırlaşır. İsrailin baş naziri Netanyahu'nun "X" sosial şəbəkəsi vasitəsi ilə fars-molla rejiminin ərazisində yaşayan əhaliyə bununla bağlı müraciət etməsi də rəsmi Təl-Əvivin mollaları cəzalandırmaq fikrində ciddi olduğunu göstərir. Hətta siyasi şərhçilər bildirirlər ki, avqustun sonunda İsrail yenidən fars-molla rejimini tamamilə məhv etmək üçün əməliyyatlara başlayacaq. Siyasi şərhçilər o fikri də vurğulayırlar ki, İsrail növbəti əməliyyatlarını fars-molla rejimini tam şəkildə məhv etməyincə dayandırmayacaq. Ola bilsin ki, Avropa və ABŞ qüvvələri də İsrailə hərbi qüvvə bə-

ximindən yardımçı olsunlar.

Fars-molla rejimi üzleşə biləcəyi ağır vəziyyəti düşünüb, ondan çıxış yollar axtarmaq əvəzinə Zəngəzur dəhlizinin açılması ilə Ermənistanın parçalanma biləcəyi qorxusunu dilə gərrib, bu barədə xaricdəki və Ermənistandakı erməniləri xəbərdar edir. Halbuki, İsrailin növbəti hücumu ilə nəinki, fars-molla rejiminin parçalanması, hətta əbədi olaraq tarixin zibilliyinə atılması problemi var. O faktıdır ki, fars-molla rejimi bütün dövrlərdə ermənilərə hərbi-siyasi dəstəyini nümayiş etdirib. Xüsusilə də Azərbaycanına qarşı siyasətinin həyata keçirilməsində fars molla rejimi və erməni terrorçuları eyni mövqedən çıxış ediblər. Məhz bu kimi birliyin nəticəsi olaraq Azərbaycanın dilbər guşələri işğal edilərək, viran olunub. Talançılıqda və məhv etmə siyasətində də bu iki terror dövləti birgə iştirak ediblər.

Azərbaycan dünyanın ən sabit və sakit dövlətlərindəndir

Xatırlatmaq lazımdır ki, Şuşa işğal olunanda Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinin sədri, eləcə də prezident səlahiyyətlərini icra edən Yaqub Məmmədov Tehrandan idi. Orada Ermənistan prezidenti Ter-Petrosyanla cəbhədə atəşkəsə nail olunması ilə bağlı müqavilə imzalayırdı. Belə məqamda Şuşa işğal olundu. Bu, nə deməkdir? Yəni fars-molla rejimi Yaqub Məmmədovu aldadaaraq Tehrana apardı, ermənilər də asanlıqla Şuşanı işğal etdilər. 20 noyabr 1991-ci ildə Qarakənd səmasında Azərbaycanın yüksək dövlət rəsmilərinin olduğu vertolyotun vurulmasında da fars-molla rejiminin əli vardı. Sübut olunub ki, bu hadisəni törədən 17 nəfərdən biri əmmaməli mollaların əməkdaşı olub. Həmin

terror aktını törədən şəxslər fars-molla rejiminin nəzarət etdikləri torpaqlara maneəsiz keçib. 30 illik işğal dövründə də molla rejimi işğalçı Ermənistanı bu və ya digər formada dəstəkləyir. Hər gün ermənilər heç bir viza, şərt tələb olunmadan Xudaferin körpüsü vasitəsi ilə fars-molla rejimin ərazilərinə gedib gəlirdilər. Bu, həm də onu göstərir ki, fars-molla rejimi burada Rusiyanın maraqlarını təmsil edirdi. O zaman sərhəd olmadığından fars-molla rejimi Ermənistanla silah sursat göndərirdi. Narkotikanın əkilib becərilməsi və onun Asiya və Avropaya daşınmasında da işğal edilən torpaqlar əsas gəlirli sahə hesab edilirdi. Yada salmaq lazımdır ki, torpaqlarımız işğaldan azad edildikdən sonra Xocavənd, Ağdərə və Xocalı istiqamətində yüzlərlə hektar sahələrdə narkotik sahələri aşkarlanmışdır. Şübhəsiz ki, həmin narkotika fars-molla rejimi və Ermənistanın xunta rejimi burğə əkilib, becərmişlər.

Vaşinqtonda baş tutan yüksək səviyyəli görüş və imzalanan sənədlər Azərbaycanın mövqeyini dünya siyasətində daha da möhkəmləndirir. Bu da fars-molla rejimini və Rusiyanı, eləcə də digər lazımsız qüvvələri ciddi narahat edib. Həm də onlar Azərbaycanın regionun lider dövlətinə çevrilməsindən də narahat olublar. Onlar bundan da qısqanırlar ki, Azərbaycan sabit, sakit dövlətdir. Azərbaycan milli birlik, mövcuddur. Xüsusilə də 44 günlük Vətən müharibəsində Azərbaycanın 30 il işğal altında olmuş torpaqlarını erməni terrorçularından təmizləyib, ərazi bütövlüyünün və suverenliyini təmin etməsi fars-molla rejimini ciddi şəkildə başağrısı yaradıb. Ona görə də əmmaməli mollalar ardıcıl olaraq Azərbaycana qarşı separatçılara xas təxribatçı açıqlamalar verir, fikirlər səsləndirirlər. Ancaq Azərbaycanda tez-tez səslənən el məsəli var: "İt hürər karvan keçər".

İLHAM ƏLİYEV